

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

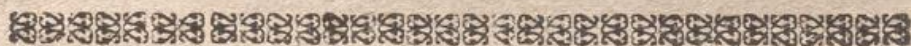
Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 26. 27. & 28. lib. 1. Regum, in quibus describitur secunda condonatio & misericordia, Sauli à Davide exhibita, & à Saule ipso laudata. Consilium Saulis à Pathonissa ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

stineri posset. Taceo plura proculcata à Deo arrogantia & superbia exempla. Rectè ergo de arrogantibus, & alios temerè spernentibus regius cantat Vates Psal. 72. *dejecisti eos, dum elevarentur.* In quæ verba S. Greg. M. hæc scribit: *non ait, dejecisti eos, postquam elevati sunt, sed dum elevarentur: quia hoc ipsum est superbis, interius dejici, quòd eis falsa contingit gloriâ elevari.* Christiane Lector! si & tu à Spiritu elationis in altum ductus, meliorem te aliis judicasti: ne Deo, qui instar Davidis paratos semper habet vindictæ Ministros, celeres pœnas exsolvas cum *Nabal*, imitare facti pœnitens *Abigaëlem*, mulierem prudentissimam uxorem *Nabal*, festinans ergò descende de asino superbia & arrogantia tuæ, & affectu submissionis procide super faciem tuam, desinens esse superbus *Nabal*, qui teste S. Scripturâ v. 25. citati cap. *juxta Nomen suum stultus est.* Hòc factò amorem Divini Davidis adeò in te provocabis: ut ille animam tuam spirituali Matrimonio per gratiam sibi sit conjuncturus, sicut David dicitur ad carnale Matrimonium invitasse *Abigaëlem* v. 40. hujus cap.

FASCICULUS XXXIX.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 26. 27. & 28. lib. I. Regum, in quibus describitur secunda condonatio & misericordia, Sauli à Davide exhibita, & à Saule ipso laudata. Consilium Saulis à Pybonissa petitum. Nuntium de futura morte.

Considera I. **Q**uanti Roboris sit mansuetudo, dum ex Saule juratissimo Davidis hoste, non tantum amicum ipsius, sed etiam patrem effecit: agnoscens enim Saul beneficium condonatae sibi vitæ exclamavit c. 26. dicens: *peccavi! revertere fili mi David, nequaquam ultra tibi malesciam. Apparet, quòd stultè egerim, & ignoraverim.* Ethnicus ille centurio, qui crudeli lanceâ crucifixi Salvatoris

toris pectus rimari cœperat, *videns, quia sic clamans, id est; non debitam exposcendò vindictam, sed rogandò patrem pro venia, exspirasset, adeò commotum se sensit, ut dixerit: verè hic homo filius Dei erat.* Marci 15. nec hoc solummodò divinæ mansuetudinis dederat indicium Christus, sed præter innumera alia, quæ per totam vitam exhibuerat, illud vel maximè admirandum est, quod in monte oliveti contigit. Quando nefandum proditorem amicâ voce allocutus est, inquires: *amice! ad quid venisti?* Sciebat quò animò, quò pede venisset scelestum caput, infidò videlicet & crudeli, ut se ovem mansuetissimam rapacibus lupis proderet, neque tamen aut acriori eum pupugit voce, aut graviori pœnâ mulctavit, quin omnem de eo vindictam prohibens, a creaturis inferendam, *amicum* appellavit: ut quam verbis olim inculcaverat Doctrinam, tam evidenti exemplò discipulis comprobaret Filium in hac virtute secutâ Mater Virginea, licet doloris gladium sentiret in pectore, licet mille probra in filium suum à Judæis effusa audiret, nec verbum tamen audita est reponere austeritatem redolens, adeò ut S. Bernardus Serm. 4. super Miss. dicat: *Revolve Scriptura seriem, & si quid in Maria austerum repereris, de cetero eam suspectam habeas.* S. Bonaventura ejusdem Sacratissimæ Virginis stupendam mansuetudinem perpendens asserit in Specul. c. 8. Maria mansuetissima fuit per patientissimam lenitatem, contra omnem adversitatem: gladius quidem cor ejus pertransiit, sed per odium non occidit, nec per impatientiam vulneravit. Nec tamen miror, quòd Mater Virginea & Christus ejusdem filius hanc virtutem præ aliis sibi adeò commendatam habuerint. Vivebant ambo non sibi, sed aliorum hominum salutem, ad quam procurandam aptissimum fore medium mansuetudinem probè sciverant. Evenire nonnunquam solet: industrium artis sculptoriæ Magistrum offendere in terra lignum, rude, durum, deformè, solò dignum igne; & tamen ab illo assumptus iste truncus, arte & industriâ Magistri eximiam quandam pulchræ statuæ induit imaginem, haud secus contingit: ex hominibus odio, irâque repletis, atque vindictam totò affectu spirantibus, si hominis virtuosi mansuetudo intervenit, effici ex lupo agnum, ex accipitre columbam. Hoc probavit eventus in Agilone S. Columbani discipulo. Ibat ille Theodoricum Regem, viro Dei summè indignatum placaturus. Et hem! in itinere obvium habet hominem, qui strictò gladio ei intentabat mortem; sed divinâ agitur Providentiâ, sacrilegam illicò exarescere manum,

manum, injuriam verò Agilon lubentî animo condonans, sanitati manum reddidit. Quod insigne mansuetudinis exemplum, ut regiis insonuit auribus, Theodoricus petitis omnibus Agilonis annuit, Columbanô in gratiam receptô. Robertus Santarellus *Poter. polit. teste lib. 1. c. 8.* dum terram sanctam lustrans, è sepulchro Domini, in Montem Sinam pergeret, in Assyrios latrones incidit. Quid ageret Dux, hostilibûs furiis circumseptus? socios suos sarcinulas & peram explicare jubet, ac prandium exponi, ad quod humanissimè barbaros invitat. Hi inusitatâ mansuetudine victi, omnem illicò exuere furorem, & gratiis actis recessere. Talibûs exemplis & tu victus Christiane, verbis S. Chrysostomi t. 6. Etlogæ te alloquentis, morem gere, ubi ait: *Si quando in manus inimicum tuum nactus fueris, ne cogites, ut ipsum ulciscens, & infinitis contumeliis afficiens ejicias, sed ut ipsum cures: ut ad mansuetudinem ipsum inducas. Nec prius omnia facere, & dicere desistas, donec crudelitatem ipsius bonitate tuâ superes.* Adamas in pulvino confringitur, fulmina in lana & lino eliduntur, saevissimi que maris fluctus mollî arenâ sedati requiescunt; sic sermo bonus hosti rabido objectus, iram extinguit, furorem sedat, inimicum in amicum mirâ metamorphosâ transmutat, hastamque, quam cum Saule strinxerat, ei aufert: adcò, ut agnitô errore exclamare cum illo cogatur v. 17. citati cap. *nunquid vox tua fili mi?*

Considera 2. Quàm severè Deus intonet in homines, mandatis *N. 260.* suis non obtemperantes: dum Sauli exercitûs sui stragem, Regni totius jacturam, filiorumque cædem denunciari voluit, ea de causa inferendam teste S. Scripturâ c. 28. *quia non obedisti voci Domini.* Jonas Propheta divinô Præceptô in Niniven ablegatus, ut peccanti populo comminaretur supplicium, post quadraginta dies obventurum: cum is mandatum hoc quasi surdâ aure exceptum negligeret exsequi, profectus in *Tharsis*, è navi in mare dejectus cessit in prædam *Balenæ*. Et verò in pœnam violatæ obedientiæ Deo debitæ, non tantum supplicia imminere temporalia, sed etiam æterna, luculenter probat Apostolus, dum Rom. 13. ait: *qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirunt,* & S. Laurent. Justin. de pestifera voluntate propria, ad inobedienciæ actus nos frequenter instigante asserit c. 4. de ligno vitæ: *Propterea ipsa est, quæ Paradisum spoliât, Infernum dictat, sanguinem Christi evacuat, & Ditioni Diaboli mundum subjugat.* Quare Protoparentes nostri suâ inobedienciâ Tartarum promeriti, ut liberum obtinerent ecclestis

lestis Paradisi aditum, per exactam nongentorum annorum obedientiam peccatum antiquæ contumaciæ abolere debebant. ò Christiane Lector! si illi propter unicum inobedienciæ actum promeruerè non temporales tantùm, sed etiam æternas Inferni pœnas, quales tu promeruisti, tot repetitis actibus Deo tuo rebellis? si illi tam numerosâ annorum serie inobedienciæ suæ maculam expurgare coacti sunt, quid à te exigetur? absque *Pythone* divinari tibi potero cum *Saule* interitum, si cum eo perstiteris in tua inobediencia; ad extrema vitæ deductus exclamabis cum illo v. 15. citati cap. *Coardior nimis: siquidem Philistym* (Dæmones videlicet inobedienciæ meæ testes & vindices) *pugnant adversum me, & Deus recessit à me, & exaudire me noluit.*

Doctrina 2.

Desumpta ex residuis capitibus lib. 1. Regum, in quibus describitur Diffidentia Philistaorum erga David, Divinitus immissa, cujus causa jussus est relinquere eorum exercitum. Querela famuli Amalecita, à Domino suo deserti. Saulis & filiorum caedes &c.

N. 261. Considera 1. **I**Nsigne Providentiæ divinæ Prodigium, erat David, ut verba S. Scripturæ testantur c. 29. in statu perplexo & periculofissimo positus, certè coactus: vel Regis sui proditorem, si in prælio ad Saulem & Hebræos deficeret, vel apertum patriæ suæ & civium suorum hostem agere, si contra eos cum Philistæis pugnaret. Quare in specialem Davidis gratiam immissa divinitus est Philistæis diffidentia, de ejus fidelitate, & hinc jussus redire domum. Meritò igitur S. Ambros. Orat. in Auxent. de Basilic. tradend. exclamat: *Servum Dei non custodia temporalis, sed Domini Providentia sepire consuevit; & ipse David non isthoc tantùm divinæ Providentiæ signum, sed sexcenta alia expertus cantat Psal. 22. Dominus regit me, & nihil mihi deerit.* quæ verba explicans Hugo Cardin. asserit: *regit ut Dux viatorem, ut lux in tenebris ambulantem, ne exorbitet; ut pastor gregem, ne à lupis pereat. Dominus regit me ut navem, ut Regnum, ut exercitum, ut cœcum, ut equum &c.* Hinc Christiane Lector verbis te alloquor Salomonis Proverb. 3. dicentis: *habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo. Unica sollicitudo tua sit, ut fidelem imitandò Davidem, quærere ex te possis cum illo, ex Achis quærere v. 8. cit. cap. quid feci? & quid invenisti in servo tuo à die, quâ sui in conspectu*